

*А. П. Печенюк.
завідувач центру
методичного забезпечення
КЗ «Житомирський ОІППО»
ЖОР*

Нормативно-методичне забезпечення реалізації науково-педагогічного проекту «Інтелект України»

*Потужну державу і конкурентну економіку забезпечить згуртована спільнота творчих людей, відповідальних громадян, активних і підприємливих. Саме таких повинна готувати середня школа України.
(Концепція Нової української школи)*

Інтелект – один із найдорожчих ресурсів.

Упродовж другої половини ХХ сторіччя, а особливо на початку нинішнього, усі розвинені країни опікуються проблемою ідентифікації інтелектуально обдарованих дітей та молоді, створення для них спеціальної системи освіти, а також залучення талановитої молоді з інших країн через всілякого роду грантові й інші програми. На обдарованих учених та спеціалістів, можна сказати, полюють, бо кожен із них спроможний принести надзвичайну користь не лише певним компаніям, а й країні.

І в Україні розуміють необхідність виховувати інтелектуальну еліту нації. Над проблемою виявлення та виховання обдарованих дітей та молоді працювали вітчизняні вчені, є різні підходи до цього питання. Зокрема, певний час були популярними ідеї раннього розвитку, коли матеріал подається дитині в більш ранньому віці та в більших об'ємах.

У 2006 році команда провідних вчених Харкова на чолі з доктором педагогічних наук Гавриш І.В. запропонували до впровадження власну концепцію виявлення, виховання й навчання обдарованих дітей, яка розроблена на основі як власних напрацювань, так і передових і найбільш ефективних відповідних методик.

Сутність проекту полягає не в насиченні дитини поглибленими знаннями, а у набутті нею, перш за все, необхідних навичок роботи з інформацією, аналізу, гнучкого творчого мислення, самоконтролю та самооцінки, швидких

реакцій, раціональної організації навчальної праці; розвитку пізнавальних процесів — сприйняття, пам'яті, мислення, уваги й уваги; розвитку якостей особистості школяра — цілеспрямованості, працелюбності, організованості, охайності, наполегливості, волі тощо.

Програма розроблялася таким чином, щоб врахувати вікові особливості учнів, не лише зберегти, а й збільшити їх інтерес до навчання. Завдяки міжпредметним зв'язкам, засобам наочності та відеоматеріалам, об'єкт вивчення стає більш зрозумілим та цікавим. Для прикладу, якщо на уроці «Читання» діти вивчали оповідання про соловейка, то на уроці «Я і Україна» вони дізнаються про класову та видову приналежність цього птаха, спосіб життя, проглядають відеофрагмент з соловейком, чувають його спів.

Додатково до загальношкільних предметів, програма яких спеціально адаптована, введені нові: «Навчаємося разом», на якому діти розвивають пам'ять за спеціальними методиками, вчать працювати з інформацією, та предмет «Еврика», на якому учні розвивають творчі, винахідницькі якості, кмітливість, працюють над рішенням складних задач. Завдяки тому, що під час розробки й апробації програми проект мав медико-психолого-психіатричний супровід провідних вчених Інституту здоров'я школярів та підлітків Академії медичних наук України, вдалося побудувати програму так, щоб зберегти оптимальний баланс психофізичного стану дитини, не допускаючи, з одного боку, нервового перезбудження, а з іншого – втоми, втрати цікавості. Крім обов'язкових уроків фізичної культури, кілька разів впродовж кожного уроку учні беруть участь в музичних паузах з елементами фізичних вправ і танцювальних рухів, роблять вправи для очей, застосовують релаксуючі елементи.

За результатами, які демонструють учні проектних класів, Міністерством освіти і науки України навчально-педагогічний проект «Інтелект України» рекомендовано до подальшого впровадження.

У 2017 – 2018 навчальному році даний курс буде запроваджуватись у навчальних закладах області, а саме: м. Новограда-Волинського ЗОШ І–ІІІ ст. № 2 та ЗОШ І–ІІІ ст. № 10, Попільнянська, Романівська, Озерненська, Радомишльська, Чуднівська, Новогуївська гімназії, Коростенська міська гімназія, Коростенська школа-гімназія № 12, Коростишівська НВК, НВК № 10 м. Бердичева, Малинський ЗНВК «Школа-ліцей № 1 ім. Н. Сосніної».

Запровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» забезпечує наступна нормативна база:

Наказ Міністерства освіти і науки України № 1439 від 04.12.2014 «Про завершення апробації навчально-методичного забезпечення початкової школи за науково-педагогічним проектом «Інтелект України» та розроблення і

впровадження проекту в основній школі загальноосвітніх навчальних закладів»:

Додаток 1 до наказу Міністерства освіти і науки України № 1439 від 04.12.2014 – Типовий навчальний план для загальноосвітніх навчальних закладів I ступеня, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»;

Додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки України № 1439 від 04.12.2014 – Типовий навчальний план для загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України»;

Додаток 3 до наказу Міністерства освіти і науки України № 1439 від 04.12.2014 – Навчальна діяльність в рамках роботи у режимі повного дня;

Додаток 4 до наказу Міністерства освіти і науки України № 1439 від 04.12.2014 – Пояснювальна записка до Типових навчальних планів для загальноосвітніх навчальних закладів I-II ступенів, які працюють за науково-педагогічним проектом «Інтелект України».

Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 797 від 10.07.2012 «Про продовження впровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів України»:

Додаток 1 до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 797 від 10.07.2012 Концепція реалізації науково-педагогічного проекту «Інтелект України» в основній школі;

Додаток 2 до наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України № 797 від 10.07.2012 Програма розвитку науково-педагогічного проекту «Інтелект України» на 2012 – 2017 роки.

Наказ Міністерства освіти і науки України № 714 від 18.05.2017 «Про завершення дослідно-експериментальної роботи за темою «Розробка та апробація навчально-методичного проекту «Інтелект України» в основній школі загальноосвітніх навчальних закладів» на базі комунального закладу «Харківська гімназія № 169 Харківської міської ради Харківської області»:

Додаток 1 до наказу Міністерства освіти і науки № 714 від 18.05.2017 – Навчально-тематичний план курсів для вчителів проектних класів початкової та основної школи.

Науково-педагогічний проект «Інтелект України» Електронна пошта : офіс - office@intellect-ukraine.org, адміністратор сайту – admin@intellect-ukraine.org, посилання на електронну адресу ресурсу: <http://intellect-ukraine.org>